

TÁRGYMUTATÓ

Összeállította

GULYÁS ZSUZSANNA

- abbreviátúra, 321
ablak, 164
absztraktilizmus, 160
adaptáció, 313
adatbázis, 159, 167
additív struktúra, 93, 99, 102
ágens, 174
ágrajz, 250
akceptálhatóság, 118, 297
akrosztichon, 325
aktuális (mondat)tagolás, 211, 286—288
akusztikum, 280, 281
alárendelés, 286
alakzat, 91, 103, 301, 319
alany, 177, 286
alapstruktúra, 243, 299
aleatorikus elbeszélés, 161
alkalmazott nyelvészet, 248
alkapcsolás, 305
alkotáslélektan, 90
alkotó, 148
alliteráció, 325
állítmány, 64, 174, 177, 211, 286
allúzió, 105, 167
almenü, 122
alsó tétel, 184
ambiguitás, 194
anafora, 19, 23, 24, 104, 253
anagramma, 325
anakoluthon, 18
analitikus,
~ elemzés, 228, 298
~ filozófia, 19
~ (szöveg)megközelítés, 190, 227, 230, 236, 307, 309
~kreatív interpretáció, 142, 307, 308
~kreatív módszer, 209, 229, 307, 308
anticipáció, 293
antonima, 312, 324
antropológia(i), 190, 252
~ nyelvfelfogás, 189
appozíció, 15, 16, 25, 28
architektonika, 235
argó, 50, 54, 61
argumentáció, 179
argumentatív, 308
~ struktúra, 305
~ szöveg, 302
argumentum, 243
aspektus, 139
asszociáció, 324
asszonánc, 325
atextuális, 209
átlátszóság, 167
attributum possessivum, 15
átváltási művelet, 310, 311, 313, 314
átvitel, 28, 29
automatikus versgenerátor, 155
automatizált információfeldolgozás, 246
avantgarde, 156, 277

ballada, 103
bázis, 242
beágyazottság, 260
beékelődés, 286
befogadás, 116, 145, 207, 213, 271, 293, 298, 301
~elmélet, 198
befogadó, 13, 15, 23, 26, 67, 68, 70, 105, 118, 145, 148, 149, 212—215, 233, 234, 285, 286, 290, 291, 298, 302, 316
bekezdés, 36—45, 51, 55—74, 77, 78, 162, 173, 211, 305, 324
bemondó, 280
beszéd, 18, 20—24, 180, 201, 249, 279, 281—284, 310
bíróági ~, 320
familiáris ~, 285
nyilvános ~, 265
spontán ~, 284
~aktus, 20, 26, 198, 252, 254, 294, 297, 302
~aktus-elmélet, 250—252, 256, 257, 262, 293, 294, 302, 320
~cselekvés, 280
~helyzet, 83, 254, 259, 280, 285, 301, 312, 315
~légzés, 266
~mód, 290
~modor, 280
~mű, 266, 280, 282
~művelés, 317
~norma, 282
~partner, 21, 24
~rész, 179

- ~ritmus, 282
- ~stílus, 280
- ~szituáció, 20, 265, 280
- ~technika, 201, 282
- ~tempó, 281
- ~tevékenység, 281, 297
- ~vizsgálat, 281
- beszélő(i), 20, 25, 280—282, 303, 304
 - hivatásos ~, 280
 - ~ stratégia, 179
- beszélgetés, 280
 - ~elmélet, 294
- beszélt nyelv(i), 206, 281, 286
 - ~ réteg, 280
- beszerkesztés, 65, 260
- betű, 325, 326
- bibliográfia, 116, 119, 122, 124, 166
- bit, 83

- carmina figurata, 198
- ciklus, 104
 - ~kompozíció, 104
 - ~rendeződés, 104, 105
 - ~szerkesztés, 104
- cím, 81, 135—137, 140, 142, 195, 211, 287, 324, 327
- cloze, 211
- content analysis, 243
- contiguum, 25
- continuum, 25
- correctio, 18

- csalás, 320
- csatorna, 285, 287
- cseh strukturalizmus, 301
- csendelmélet, 208, 225
- csomópont, 115—118

- dadaizmus, 160
- dal, 103
- dallam, 111, 281
 - ~világ, 280
- dedukció, 48
- dekódolás, 84
- dekompozíció, 245
- dekonstrukció, 166, 205, 208, 295
- denotáció, 14, 220, 221
- denotátum, 26, 311
- denotatív (szituatív) modell, 311
- derridológia, 208
- designátum, 26
- deviáció, 26, 193, 194, 214
- dialógus, 22, 57, 71, 118, 178
 - ~játék, 24
- dialektikus, 10
 - ~logika, 83, 85
 - ~materializmus, 87
- dialektológia, 275, 276
- dialogicitás, 301
- différence, 208, 224
- diktum, 185
- disputáció, 22
- diszkurzus, 23
 - politikai ~, 326
- diszkurzivitás, 295, 296
- diszpozíció, 266
- disztichon, 155—160
 - generált ~, 155
 - ~szerkezet, 156, 157
 - ~típus, 157
- disztribúció, 38, 45, 70, 78
- dobnyelv, 317, 321
- dokumentum, 118, 168

- ekvivalencia, 194, 261, 313
 - ~szintek szerinti modell, 312
- elbeszélés, 39
- elbeszélő szakasz, 38, 39
- elektronikus,
 - ~forma, 169
 - ~hipertextuális narratíva, 163
 - ~hordozó, 169
 - ~irodalmi mű, 170, 171
 - ~művészet, 169
 - ~organizáció, 170
 - ~szöveg, 167
 - ~tárolás, 291
 - ~tér, 164, 167
 - ~technológia, 167, 170
- ellenpont, 112
- ellentét, 46, 47, 54, 67—69, 147, 173—176, 179, 183—186, 290, 303—305, 319
 - elvárástörölő ~, 186
 - megszorító ~, 174
 - ~es kötőszó, 16
 - ~es konstrukció, 174
- ellentmondás(-mentes), 85
- ellipszis, 15—18, 25, 27, 54, 60, 61, 69
- elokúció, 201, 266
- élőbeszéd, 17, 285, 286
- előfeltevés(ek), 82—87, 184, 186, 295
 - ~elmélete, 250
- előfordulás, 50, 95
- előszó, 280, 282
- előtag, 189
- előzmény, 81
- elrendeződés, 43, 63
- elvárás, 184, 185
 - ~törlés, 184—186, 189
- emlékezet, 14, 16, 17
 - epizód~, 14
 - ~forma, 16

- ~hiba, 16
- ~struktúra, 17
- emotív,
 - ~ funkció, 59, 60, 77
 - ~ töltés, 38
- endoxosz, 21, 204
- enjambemet, 157, 277
- entiméma, 21, 175, 204, 292
- epigramma, 89
- episztemológia, 19, 195, 292, 294, 298, 299
- epizód, 163, 164
- érték,
 - ~filozófia, 300
 - ~orientáció, 301
 - ~szociológia, 301
- értelmező, 188
- esetgrammatika, 250, 251
- esszé, 206
- esztétika, 14, 16, 149, 156—159, 199, 201, 243, 259, 260, 288, 292, 293, 296, 298, 301, 302
 - hatás~, 293
 - receptió~, 293, 301
- esztétizmus, 302
- etimológia, 273, 324
- etnográfia, 20, 264
- etnoszemiótika, 267—269, 272
- evokáció, 105
- expresszivitás, 296
- extenzió, 15, 18

- fajfogalom, 174
- fájl, 122
- falfirka, 315
- fatikus funkció, 38, 59—62, 77
- feladó, 298
- felelet, 60, 82
- felhívás, 84
- felkiáltás, 83
- felolvasás, 281
- felső tétel, 184
- felszín(i), 117
 - ~ struktúra, 117, 242, 269, 299
- felszólítás, 83, 84
- fénomenológia, 298
- festmény, 198
- figura, 307
 - ~ per adjectionem, 18
- fikció, 11, 26, 252, 257, 327
- film, 198
 - ~esztétika, 103
 - ~poétika, 92
- filogenezis, 27
- filológia, 9, 148, 150, 277
- filozófia(i), 169, 170, 297
 - ~ esztétika, 259
 - ~ hermeneutika, 180
 - ~ szemantika, 23
- fokozás, 15, 147
- fókusz, 297
 - ~kohézió, 297
- folklor, 267—269, 274, 275
- folklorisztika, 274
- fonéma, 258
- fonematika, 294
- fordítás, 39, 253, 257, 260, 278, 310—312
 - ~elmélet, 239, 261, 276, 278, 310—314
 - ~kritika, 238
 - mű~, 249, 257, 259, 278, 288
 - nyers~, 278
- forduló, 320
- forgatókönyv, 28
- forikus elem, 24
- forma, 145, 149, 206, 298
- formalizmus, 290
- formáció, 135, 219, 224, 230, 242, 306, 308
- formális,
 - ~ felépítésleírás, 214
 - ~ nyelv, 23
 - ~ nyelvfelfogás, 292
 - ~ szemantika, 262, 263
- formulázás, 17
- főhangsúly, 63—66, 70, 71, 78
- főmenü, 122
- főnév, 50, 323
 - ~i igenév, 211
 - ~i szócsoport, 57
- frame, 251
- futurizmus, 160
- fúga, 90, 93, 112

- gemináció, 18
- generál(ás), 116, 241, 243, 252
- generáló algoritmus, 156
- generált vers, 159
- generatív,
 - ~ grammatika, 19, 238, 239, 250, 252
 - ~ nyelvelmélet, 246, 262, 290, 302
 - ~ poétika, 145, 290
 - ~ szöveggrammatika, 246
 - ~ szemantika, 243—245, 250
 - ~ versmondattan, 290
 - ~ verstan, 290, 291, 301
- genitivus quantitatis, 15
- gesztus, 254, 266, 274, 281, 284, 318
 - ~nyelv, 254
- gondolat,
 - ~alakzat, 175
 - ~párhuzam, 91
 - ~ritmus, 91, 290
- grafematika, 294
- grafika(i anyag), 198
- grammatika, 46—48, 53, 54, 70, 139, 142, 170,

- 176, 178, 180, 193, 227, 241, 246, 250, 253, 257, 262, 263
 ~elmélet, 193
 ~i nem, 193
 grammatológia, 208
 groteszk, 90
 Gutenberg-galaxis, 321
- gyakoróság, 38, 51, 54, 61, 65, 66, 111, 175
 gyermeknyelv, 27, 254
- háló, 166—168
 hang, 24, 115, 201, 280, 325
 ~erő, 280
 ~fekvés, 281
 ~halmozás, 148
 ~hatás, 99
 ~képzés, 266
 ~lejtés, 266
 ~lenyomat, 320
 ~ritmus, 290
 ~súly, 277, 280, 281, 326
 ~szín, 280
 ~terjedelem, 281
 ~vétél, 282
- hangosítás, 279
 hangoztatás, 282
 hangtan, 198
 hangzás, 280, 282
 ~elem, 280
 ~forma, 279, 281, 282
 ~világ, 280
- hapax legomenon, 286
 harmónia, 112
 hasonlóság, 38
 határozó, 188
 hazugság, 320
 helyesírás, 211
 hermeneutika, 179, 204—207, 214, 221, 224, 243, 249, 257, 292, 293, 295, 301
 dialogikus ~, 295
 ~i interpretáció, 221
 ~i reflexió, 293
- hexameter, 157
 hiedelem(rendszer), 272—275
 hierachikus-lineáris megjelenítés, 161
 hímzés, 268
 hipermédia, 115, 118, 120
 hipermű, 160
 hiperonim(a), 18
 ~szöveg(vehikulum), 96, 226
- hipertextuális,
 ~elágazás, 165
 ~felépítés, 163
 ~irodalom, 153
 ~irodalomkritika, 171
 ~irodalomtudomány-szervezés, 167
 ~képzés, 167
 kvázi~ narratívika, 163
 ~mű, 162, 166, 167, 170
 ~ (mű/szöveg)organizáció, 153, 160, 164, 165, 170, 171
 ~narratívika, 165
 ~olvasás, 153
 ~overview, 167
 ~rendszer, 167, 168
 ~struktúra, 167
 ~szervezettség, 166
 ~tér, 165
 ~történet, 165
 hipertextualitás, 165, 166, 170
 hipertextus, 115—120, 122, 124, 153, 160, 165, 167, 169, 170, 242, 328
 dinamikus ~, 118
 statikus ~, 118
 hír, 83, 84, 206, 222, 279, 281—285, 315
 híradás, 280
 hirdetés, 315
 hírítélet, 83—86, 88
 hírolvasás, 280
 hitvilág, 272
 hivatkozás, 167
 homofónia, 111, 322
 horizontösszeolvadás, 293
 hozzáférhetőségi reláció, 304
 hungarizmus, 278
- idézet, 166
 igazság,
 ~érték, 23
 ~feltétel, 23, 26
 ~feltétel-szemantika, 23
 ige, 48—50, 67, 68, 174, 185, 323
 ~i szócsoport, 57
 ~idő, 211
 ~név, 49, 50
 ikon(citás), 23, 120, 122—124, 169—180, 194
 ikonológia, 271
 illokúció, 254, 294, 320
 implikáció, 175, 184, 295, 296, 303, 304, 315
 indikátor, 15
 indulatszó, 84
 inferencia, 296, 302, 303, 315
 információ, 24, 26, 82—84, 88, 115—119, 170, 206—208, 242, 246, 257, 280—283, 285, 286, 295, 302, 305
 ~átvitel, 269
 ~blokk, 242
 ~elmélet, 83, 199, 269, 317
 ~forrás, 116, 170
 informativitás, 118, 297, 299
 insrukciós szemantika, 294

- intenció, 297
 interakció, 18, 213, 257, 282, 293
 interaktív,
 ~ irodalom, 167
 ~ közreműködés, 160
 ~ narratívika, 160
 interjú, 319
 interpretáció, 145, 148, 174, 197, 199, 212—214, 218, 221—226, 233—236, 238, 241, 282, 293—299, 302—304, 307, 308, 317
 ~elmélet, 160, 296
 első fokú értelmező ~, 226, 235
 értelmező ~, 171, 203, 214, 308
 evaluatív ~, 203, 298, 308
 figuratív ~, 296
 ~folyamat, 234
 hiperonim szintű ~, 226
 kognitív ~, 9, 29, 204, 222
 kreatív-produktív ~, 307
 leíró ~, 308
 másodfokú értelmező ~, 226, 235, 308
 procedurális ~, 308
 strukturális ~, 308
 szimbolikus ~, 235
 ~típus, 197, 199, 214, 234, 308
 interpretátor, 213, 217, 218, 222—225, 230, 234—236, 304, 306
 interpretatív szemantika, 250
 intertextualitás, 118, 148, 297, 316
 intertextus, 167
 intonáció, 281, 292
 inventio, 266
 inverzió, 290
 írásjel, 59, 282
 irodalmi,
 ~ funkció, 216
 ~ kompetencia, 194
 ~ nyelv, 215
 ~ szöveg, 209, 210, 212, 213, 229, 235, 252, 254, 257, 259, 294, 302
 irodalmiság, 194, 215, 225, 257, 301, 302
 irodalom,
 ~elmélet, 209, 225, 274, 292, 293, 295, 299, 301, 302
 ~kritika, 146, 166, 298, 300
 ~történet, 9, 148, 290—292, 300
 ~tanítás, 212, 230
 ~tudomány, 145, 146, 148, 150, 153, 160, 166, 190, 201, 208, 249, 250, 253, 289—295, 301, 310, 311
 ironia, 26
 ismétlés, 15, 24, 29, 60, 89—95, 99, 102—105, 176, 286, 290, 326
 ~szerkezet, 94
 ismeret, 207, 213
 ismeretelmélet, 21, 170
 izotóplánc, 35
 játékelmélet, 19, 20, 22—25
 jel, 14, 17, 19, 22, 26, 191, 194, 202, 207—209, 213, 222—226, 238, 255, 268—272, 299, 312
 ~elmélet, 268
 forrásnyelvi ~, 311
 ~összetevő, 219
 jelölés, 39
 jelölő(összetevő), 202, 203, 207, 213, 235, 306
 jelölő-jelölt struktúra, 207, 208, 213, 224, 306, 307
 jelölt, 202, 203, 207, 208
 jelentés, 10, 14, 15, 17, 19, 20, 22—24, 29, 83, 92, 103, 115, 117, 132, 135, 137, 141, 146, 148, 166, 186, 207, 217, 218, 222, 235, 250, 251, 256
 ~árnyalat, 10
 ~bővülés, 287
 ~egész, 182, 185
 ~elmélet, 271, 292
 implicít ~, 303
 ~jegy, 10, 14
 ~konkretizálás, 92
 ~konstitúció, 294
 köznyelvi ~,
 ~potenciál, 294
 ~szerkezet, 14, 174, 175, 183—189, 195, 205, 303, 304
 szimbolikus ~, 92, 103, 235
 ~változás, 28
 jelentéstan, 18, 19, 26, 228, 251, 261, 262
 jel,
 ~komplexus, 196, 197, 227, 228, 306, 308
 ~modell, 219, 220, 224, 306, 307
 ~rendszer, 255, 311, 328
 ~tárgy, 202, 203
 ~típus, 226
 ~viszony, 207, 209, 224, 226
 jelzés, 39, 267
 jelzős összetétel, 16, 18
 kalkulátor, 166
 kalligramma, 326
 kapcsol(ód)ásfajta, 37, 46—48, 52—54, 61, 67—71, 75
 kapcsolatosság, 46, 176—180
 kártya, 120, 122—124
 katalógus~, 122
 katafora, 253
 kategoriális bázis, 242
 kauzális viszony, 177, 303
 kép, 96, 99, 103, 115, 157, 198, 286, 287
 ~alkotás, 100
 ~elmélet, 22
 ~i elem, 221, 225
 képernyő, 122, 155, 157, 160, 164
 képregény, 198
 képszemantika, 198
 képszintaxis, 198

- képtan, 198
 képvés, 198, 210
 kérdés(-felelet), 21, 60, 81—88
 keret(elmélet), 17, 23, 251
 késleltetés, 112
 kibernetika, 195, 256
 kiejtés(i norma), 280, 281
 kifejezés, 139, 202
 ~lánc, 131
 ~mód, 54
 kijelentés(itélet), 21—23, 30, 84, 88
 kivonat(készítés), 313, 322
 kód, 52, 208, 209, 224—226, 257, 260, 285, 293, 296
 kóda, 96
 kogníció, 209, 225
 kognitív,
 ~ értelmezés, 9, 205
 ~ adaptáció, 295
 ~ pszichológia, 169
 ~ séma, 9, 24, 25
 kohézió, 18, 27, 91, 105, 116, 117, 147, 206, 297
 globális ~, 297
 ~javítás, 15
 koherencia, 15, 27, 29, 117, 165, 253, 295, 297, 298
 ~javítás, 15
 kombináció, 14, 162, 292, 298
 kombinatorika, 91, 153
 kommentár, 118, 206, 279—281, 315
 kommunikáció, 11, 17, 19, 20, 26, 30, 38, 57—66, 69—71, 77, 78, 206, 216, 218, 219, 225, 253—259, 265—269, 280—286, 292—296, 299, 302, 312, 315, 317, 318, 321, 328, 329
 ~elmélet, 35, 190, 238, 239, 249—252, 262, 284, 317
 ~s attitűd, 281
 ~s cél, 312
 ~s helyzet, 191
 ~s médium, 321
 ~struktúra, 266
 ~szituáció, 191, 214, 215, 230, 245, 306, 328
 kommunikátbázis, 294
 kommunikátor, 191, 283
 kommunikátum(típus), 191, 193, 195—198, 216, 219, 221, 230, 306
 multimediális ~, 222, 224, 328
 kommunikatív,
 ~ekvivalencia, 313
 ~funkció, 23, 191, 234, 306
 ~kompetencia, 178, 194, 217
 kompetencia, 215, 290, 322
 kompozíció, 89—92, 103, 104, 227, 245, 255, 308
 ~egység, 227
 ~elmélet, 103
 körkörös ~, 104
 makro~, 228
 periodikus ~, 103
 ~s elem, 91
 kompozicionális verstípus, 103
 komputerológia, 154, 160
 konjunkció, 181, 184
 konklúzió, 183—189
 konkrét költészet, 160, 198
 konnektív (elem), 37, 46—48, 53—54, 61, 69, 70, 304
 konnexitás, 27, 39
 konnotáció, 14, 26, 193, 195, 257
 konstitúció, 35—41, 44, 45, 67, 69—71, 191
 konstrukció(típus), 176, 302—305
 konstruktivista (nyelv)elmélet, 294
 konstruktivizmus, 294
 kontextuális,
 ~ értelem, 307
 ~ formáció, 307
 ~ ismeret, 227, 228
 kontextualizáció, 168
 kontextus, 13, 16, 17, 22, 26—30, 87, 92, 116, 147, 148, 223, 226, 234, 251, 257, 295—297, 312, 313, 320, 324
 belső ~, 148, 149
 ~függőség, 59
 ~függetlenség, 59
 kulturális ~, 171
 külső ~, 148, 149
 kontrapunkt, 112, 271
 koreferencia, 54, 65
 korpusz, 37, 49, 271
 korrekció, 27—30
 korrelátum, 198, 312
 kotextus, 242, 246
 költői,
 ~ mű, 89, 215
 ~ nyelv, 193, 195, 214, 215
 ~ szöveg, 194, 195, 214, 215, 260, 288
 körülírás, 18, 19, 27, 60, 61
 köszönés(i formula), 270
 kötőszó, 176, 180—183, 325
 ~együttes, 305
 ~halmazás, 286
 ~hiány, 286
 következtetés, 46, 48, 84, 87
 középszint, 227, 228, 234
 közhely, 281
 közlés, 27, 39, 55, 69, 70, 83, 84, 267, 274, 283, 298
 ~egység, 198
 ~i helyzet, 81—84
 ~i szituáció, 11
 ~mód, 281
 közlemény, 199, 206, 217, 281, 283, 312
 közmondás, 287, 326, 327

- köznév, 49
 köznyelv, 14, 28, 29, 193, 258, 259, 266, 280—
 283, 286, 298
 központosítás, 18, 30, 133, 211
 kreatív-produktív,
 ~ gyakorlat, 127, 142, 209, 227—233, 236, 307
 ~ módszer, 209, 228
 ~ szövegfeldolgozás, 210
 ~ (szöveg)megközelítés, 127, 171, 190, 197,
 210—212, 227—230, 236, 307—309
 kronotoposz, 301
 kultúranropológia, 20
 kvantifikátor, 23

 lábjegyzet, 116, 119, 122, 166
 langue, 20, 286
 legenda, 206
 lehetséges világ(ok), 252, 259, 263, 316
 lemez (mágneses), 155—157
 lexéma, 25, 258
 lexika, 154, 227, 239, 241, 283, 284, 294, 309, 312
 ~i anyag, 231
 ~i középszint, 227
 ~i korrelátum, 312
 ~i makroszint, 227
 ~ mondatbelle, 241
 lexikográfia, 238
 lexikológia, 18, 238, 239, 265
 lexikon, 116, 241—244, 315, 327
 lineáris, 154, 162
 ~ nem (kombinatorikus) (szöveg)organizáció, 171
 ~ (kombinatorikus) (szöveg)organizáció, 116,
 153, 154
 ~ kapcsolat, 124
 ~ olvasás, 116
 ~ struktúra, 154
 ~ szöveg, 122
 ~ történet, 163
 nem ~,
 ~ olvasás, 116
 ~ organizáció, 153, 160, 171
 linearitás, 116, 124, 160, 165, 177, 179
 nem fix ~, 165
 lipogramm, 325
 logika, 19, 20, 81, 83, 85, 190, 193, 197, 206, 250
 formális ~, 83—85
 matematikai ~, 91
 modális ~, 83
 ~i séma, 205
 ~i struktúra, 118
 ~i szemantika, 46—48, 51—55, 67
 ~i szerkezet, 21
 lokúció, 320

 mágia, 273
 magstruktúra, 312

 magyar,
 ~ ösvallás, 272
 ~ néphit, 272, 276
 ~os verselés, 277
 makroszint, 227
 másodfokú írás, 165
 maxima, 326
 média, 13
 mediális fogalom, 174
 mediaretorika, 13
 médium, 115, 161, 196, 208, 209, 226, 247
 médiumrés, 208
 megértési horizont, 204
 megformáltság, 234
 meggyőzés, 265
 megjelenítő valóság, 148, 149
 megjelenített valóság, 148, 149
 megnyilatkozás(tömb), 20, 21, 24, 60, 179, 180,
 183, 184, 210, 227, 249, 256, 260, 263, 266, 282,
 293, 296, 303, 312, 315
 megoszlás, 38, 45—50, 54, 59, 60, 65, 66, 73
 megszerkesztettség, 260
 melléknév, 49, 50, 175, 323
 mellérendelés, 176
 mély szerkezet, 117, 240, 241, 269, 299
 memória(hiba), 159, 266
 menü(kártya), 122, 123
 mentális,
 ~ kép, 223, 230, 307
 ~ modell, 171, 222
 mesemorfológia, 270
 metafora, 18, 20, 25, 27—29, 81, 86, 118, 194, 195,
 198, 215—217, 262, 286, 296, 309, 319
 kreatív ~, 319
 pedagógiai ~, 319
 metainformáció, 116
 metajel, 208, 209
 metakommunikáció, 283, 284
 metanyelv, 85, 92, 180
 metonímia, 29, 195, 215, 216, 262, 319
 metrika, 133, 157, 276, 290, 309
 mitológiai, 270
 mítosz, 118, 119
 modalitás, 83, 88, 177
 modell, 169, 220, 241, 299, 311
 modorosság, 280
 modul, 9, 202, 204, 218, 219
 moduláris elrendezés, 307
 monda, 272, 274
 mondat, 10, 15, 16, 18, 19, 23, 25, 27, 30, 36, 37,
 40—45, 50, 67—70, 73, 74, 78, 81, 84, 85, 164,
 176—180, 185—188, 191, 205, 206, 211, 212, 241,
 244, 249—258, 260, 262, 263, 274, 275, 281, 282,
 287, 288, 297, 306, 313, 314, 320, 323, 324, 326
 atomi ~, 23
 egyszerű ~, 227

- hiányos ~, 285
- idéző ~, 40, 55—59
- kérdő~, 83
- kör~, 18
- mellék~, 175, 188, 288
- összetett ~, 227, 285
- rendszer~, 210
- ~egész, 186, 305
- ~egység, 188, 211
- ~elmélet, 244
- ~fonetikai eszköz(ök), 266
- ~forma, 288
- ~grammatika, 176, 244
- ~jelentés, 251
- ~központú szemlélet, 249
- ~lánc, 241
- ~pragmatika, 256
- ~struktúra, 241
- ~szó, 84
- ~szemantika, 256
- ~szerkesztés, 18, 206, 232, 282
- ~szerkezet(i sajátosság), 15, 173
- ~típus, 163
- ~tömb, 227
- ~tartomány, 244
- mondattan, 198, 240, 250, 265, 287, 290
- monológ, 103
- montázs, 96
- morféma, 179, 201, 258
- morfológia, 301
- motívum, 72, 92, 93, 96, 99, 103, 104, 111, 112, 268, 271, 287
- ~elem, 93, 102
- motivumtorlasztás, 103
- ~torlasztásos verstípus, 103
- szériális ~szerkezet, 92
- multimedialitás, 198, 216, 328
- műértelmezés, 91, 211, 288
- műelemzés, 145, 148, 193, 195, 210, 249, 252, 258—261, 288, 302
- műfaj, 11—13, 21, 27, 30, 46, 89—92, 132, 159, 168, 206, 232, 259, 279—285, 294, 298, 313, 319, 323, 326
- ~elmélet, 103, 206, 232, 233
- ~típus, 11
- műköltészet, 289
- műsorvezetés, 280
- művészetfilozófia, 298
- nagycsoportszöveg, 317
- narráció, 70, 168, 178, 179
- narratív,
 - ~ cselekmény, 165
 - ~ mű, 162
 - ~ perspektíva, 259
 - ~ szöveg, 257
- narrativika, 165, 259
- narratológia, 259
- navigáció(s eszköz), 117, 166
- néphit, 272—274
- népköltészet, 276, 278, 279
- népművészet, 268
- népnyelv, 275
- néprajz, 267, 268, 272, 274—276
- népviselő, 273
- név, 275
 - földrajzi ~, 275
 - személy~, 49—54, 57, 58, 61, 68—70, 76, 78
 - tulajdon~, 68
 - ~adás, 321
- névelő, 23, 24, 210
- névmás, 210
- névszó(i szócsoporthoz), 48—50, 55, 67—70
- nem verbális,
 - ~ jel, 268, 269
 - ~ kommunikáció, 254, 283
 - ~ összetevő, 216
 - ~ szöveg, 245
- nemfogalom, 174
- neohumboldtianizmus, 255
- norma(rendszer), 308
- notáció, 220, 307
- nyelv, 19—28, 191, 193, 207, 216, 252, 253, 270, 275, 317, 321, 323
- cél~, 311—313
- forrás~, 39, 257, 311—313
- hangzó ~, 284
- hivatalos ~, 283
- ideális ~, 19, 27
- idegen ~, 229
- tudományos ~, 28, 193
- ~alakítás, 264
- ~felfogás, 290
- ~filozófia, 20, 22, 190, 250, 251, 257, 298, 302, 329
- ~használat, 22, 27, 280, 283, 285, 293, 296, 303, 305, 306
- ~keletkezés, 318
- ~közösség, 178, 180, 217
- ~oktatás, 251, 255, 259
- ~politika, 264
- ~szokás, 28, 264
- ~tantanítás, 230
- ~tervezés, 264
- ~tudat, 28
- ~változat, 279
- nyelvhelyesség, 264, 279, 280
- nyelvészet(i), 19, 26, 145, 150, 190, 193, 204, 205, 212, 239, 249, 257, 260, 270, 274, 275, 279, 290, 317
- általános ~, 21

- elméleti ~, 21
kontrasztív ~, 313
~ fordításméлет, 313
~ poétika, 240
- nyelvi,
~ elem, 122
~ forma, 148, 281
~ hagyomány, 30
~ játék, 22—25, 257, 309
~ jel, 178
~ kompetencia, 194
~ norma, 27, 264, 279, 285, 286
~ program, 318
~ ökonómia, 27
~ réteg, 28
~ rendszer, 306
~ sík, 319
~ struktúra, 156, 246
- nyelvjárás, 266, 275, 280
nyelvművelés, 265, 317
nyelvtan(i), 20
formális ~, 204
~ szerkezet, 29, 93
- nyelvtudomány, 249, 258, 284, 285, 302, 311, 314,
316
nyilatkozat, 146
nyomdatechnika, 161, 266
nyomtató, 157
- óda, 89
ok-okozat(i viszony), 46, 48, 173, 174, 177, 182
oktatóprogram, 120, 124
ontogenezis, 27
ontológia, 292—296
opacitás, 167
oppozíció, 194
oppozicionális konstrukciótípus, 303—305
organizáció(típus), 153, 230, 302, 307, 309
belső kommunikatív ~, 307
kompozicionális ~, 219, 234, 307
konfigurációs ~, 307
mitologikus ~, 161
relációs ~, 307
texturális ~, 307
- orosz formalisták, 301
oszcilláció, 167
- önkorrekció, 23, 27, 30
összefüggőség, 46—55, 59, 63—70, 72, 191
texturális ~, 67, 69—71
- parabola, 317
parafrázis, 28, 298
párbeszéd, 24, 27, 39, 82
párhuzam(osság), 147, 176, 177, 270, 290, 291
parole, 11, 20, 249, 286
- pentameter, 157
percepció, 161, 307
performatív-modális, 182, 303, 304
performancia, 290
performatívum, 175
perlokúció, 254, 320
pidgin, 321
piktoriális,
~ elem, 220
~ jel, 226
- pletyka, 315
poétika, 20, 26, 148, 195, 201, 219, 227, 253, 277,
293, 298, 308, 309
poétikai, 89, 288, 297, 301
~ funkció, 193, 195
~ középszint, 227
~ makroszint, 227
~ nyelvhasználat, 240
- polifónia, 111
poliszémia, 17, 278
populáris regiszter, 289
posztstrukturalizmus, 301
prédikáció, 206, 222
pragmalingvisztika, 251, 264
pragmatika, 15, 26, 27, 83—85, 176, 178, 196, 197,
214, 250, 254—259, 262, 263, 265—269, 292—
298, 315, 316
predikátum, 243
predikatív,
~ elem, 37, 64, 68—70
~ szerkezet, 285
- preferencia, 118, 223
preferenciáirányulási elv, 320
premissza, 21, 184
prepozíció, 139, 303
preszuppozíció, 302, 303
pragmatikai ~, 315
- proforma, 24, 27
program, 115, 120, 122—124, 155—161, 164, 215
programozástechnika, 155
programozott,
~ oktatás, 22
~ regények, 161
- pronominalizáció, 244
pronuntatio, 201
propaganda, 283
propozíció, 175, 183, 295, 296, 304
proverbium, 269
pszicholingvisztika, 250, 251, 256, 258, 264, 284,
310, 311
- radiális szövegszerveződés, 116
rádió,
~s műfaj, 279
~s stílus, 279
- rajz, 198

- rapszódia, 90
 redundancia, 61
 referencia, 11, 14, 19, 23, 26, 29, 50, 65, 204, 208, 263, 295
 referenciaazonosság, 65, 71
 referenciamodell, 294
 reformulázás, 15, 27, 29
 refrén, 91, 95, 96, 102, 104
 reklámszöveg, 326
 rekonstrukcionalizmus, 205
 rekurrencia, 18, 24
 relátum, 140, 197, 207, 211, 219, 230, 307, 308
 relátum-imágó, 219, 230, 307
 relevancia, 295, 296
 relevanciaelmélet, 295, 296
 réma, 286
 reminiscencia, 105
 rendszerelmélet, 195
 rendszereszerű, 228
 ~ értelem, 307
 ~ formáció, 307
 ~ ismeret, 227, 228
 repetitio, 18
 reprezentáció(s nyelv), 203, 204, 303
 rés(jel), 208, 209, 225
 rész-egész, 271
 retorika, 11—13, 15, 18, 20, 22, 25, 89, 91, 103, 175, 177, 201, 204, 206, 216, 249, 250, 258, 265, 266, 301, 309
 rím, 132, 133, 211, 291
 riport, 280, 282, 315
 ritmika, 111
 ritmus, 93, 132, 161, 179, 211, 277, 281, 287, 290
 szimultán ~, 277
 rítus, 273
 robotika, 170
 rondó, 90, 92, 93, 102, 105, 112

 sajtónyelv, 284, 287
 segédige, 325
 sensus, 137, 205, 207, 219, 222, 230, 307, 308
 signifié, 202, 207, 262
 signifiant, 202, 262, 322, 325
 significatum, 322, 326
 síkváltás, 277
 solocismus, 18
 ~ per detractionem, 18
 sor,
 ~ismétlés, 96, 100, 105
 ~jelentés, 95
 ~metszet, 157
 ~ritmus, 91
 ~variáns, 91, 104
 stílus, 13, 18, 21, 26—28, 112, 145—149, 168, 195, 199, 218, 258, 261, 265, 275, 279, 280, 282, 296—298, 316, 319, 322

 egyéni ~, 199
 funkcionális ~, 199
 idio~, 298
 levél~, 319
 tudományos ~, 319
 ~elem, 266, 319
 ~elemzés, 288
 ~eszköz, 148, 198, 201
 ~kompetencia, 145
 ~korpusz, 147
 ~kritika, 319
 ~minősítés, 49, 50, 54, 61
 ~nem, 199
 ~réteg, 319
 ~regiszter, 49
 ~tipológia, 199
 ~típus, 218
 ~történet, 148, 199
 ~utánzás, 178
 stiláris,
 ~érték, 198, 217
 ~sajátosság, 148
 stilsztika(i), 11, 14, 18, 20—22, 26, 28, 91, 103, 106, 145—150, 157, 195—201, 204, 217—219, 232, 249, 250, 257, 258, 260, 262—265, 277, 286—288, 290, 298, 308, 309, 313, 319
 ~elemzés, 145—148, 150, 197, 199, 232, 297
 ~filogenezis, 199
 ~minősítés, 145, 198, 199, 232, 234
 ~ontogenezis, 199
 stilsztikum, 218
 stratégia(halmaz), 20, 21, 23—25
 struktúra, 15, 19, 90, 112, 118, 147, 155, 156, 160, 161, 164, 208, 241, 246, 296—299, 303, 327
 ~elem, 241
 ~elv, 154
 elemi ~, 242
 globális ~, 146, 147
 rétegelhető ~, 147
 rím~, 133
 strukturalizmus, 19, 293, 298, 300, 302
 studium generale, 195, 215, 216, 230

 szaknyelv, 253, 255, 258—260, 262, 264, 283
 szakszó, 260
 szakszöveg, 257, 258, 261, 263, 284
 szállóige, 287
 számítógép, 91, 119, 160
 ~es adatfeldolgozás, 117, 291
 ~es nyelv, 159
 ~es rendszer, 119, 317, 318
 ~es szótári szövegfeldolgozás, 239
 ~es szövegelemzés, 241
 ~es szöveggenerálás, 155
 ~es szövegtan, 238
 szekvencia, 119

- szelekció, 298
széma, 260, 312
szemantika, 14, 18—23, 26, 37—39, 48—55, 59, 63—67, 69, 72, 118, 139, 147, 154, 174—177, 181, 182, 187, 196, 197, 203, 204, 211—214, 234, 241, 250—253, 256, 257, 262—269, 286, 292, 298—303, 307, 308, 312, 313, 315, 323
lexiko~, 139
kognitív ~, 262
konceptuális ~, 262
konvergens ~, 253
prototípus~, 262
szituáció~, 263
szemantikai,
~ alapszótár, 239
~ függvény, 312
~ implikáció, 244
~ mély struktúra, 312
~ modell, 312
~ reprezentáció, 241, 242
~ szerkezet, 316
személyközi kapcsolat, 59, 63—66, 70, 71
szemiotika, 301
szemiotika, 14, 17, 20, 22, 25, 27, 35, 193, 196, 197, 202—205, 208, 238, 243, 250, 253—255, 259, 260, 264—272, 279, 298—302, 315
általános ~, 328
ikonológiai ~, 271
mitológiai ~, 270
néprajzi ~, 267
pszichológiai ~, 267
szemiotikai,
~ filológia, 298
~ keret, 197
~ kontextus, 214
~ oppozíció, 268
~ univerzálé, 270
szemiotikai textológia, 50, 173, 189, 190—200, 207—209, 212—231, 234, 235, 238, 242, 253, 262, 306—310, 317
általános ~, 216, 219, 223
diakronikus ~, 199
egyedi ~, 2, 19, 223
szemiózis, 268, 271
szentencia, 327
szerkesztetlenség, 275
szerkezet, 35, 65, 89, 92, 93, 100—105, 118, 156, 157, 280
elemi ~, 181
híd~, 102
keretes ~, 105
körkörös ~, 96
rim~, 132, 133
szenvedő ~, 264
szignálos ~, 93
szintaktikai ~, 177
szöveg~, 118
~típus, 297
szervez(őd)és, 37, 43, 54, 63—67, 69—71, 261
szignál, 93, 96, 99, 102—105
~periodikus motívumtorlasztásos kompozíció, 104
~periodikus verstípus, 104
szignifikáció, 219, 221, 224, 322
szillogizmus, 21, 174—176, 303
hiányos ~, 175
kettős ~, 174—176, 179, 183, 186, 303, 304
szimbólum(rendszer), 93, 97, 195, 202, 203, 216, 221, 222, 263, 268, 271, 277
szimbolizálás, 92, 204
szimbolizmus, 277
szimfónia, 90, 103
szimuláció, 91
szinonima, 18, 24, 118, 312
szintagma, 174, 201, 255, 258, 262, 297
szintaxis, 27, 39, 154, 174—179, 184, 187, 189, 196, 214, 255, 256, 267, 269, 278, 285, 290, 292, 294, 301, 312, 315, 316
szituáció, 14—18, 20, 24—30, 92, 312
szituacionalizáltság, 118, 297
szleng, 28
szó, 17, 18, 25, 26, 29, 164, 270, 322, 325, 326
~alak, 132, 135, 137, 141
~algebra, 198
~állomány, 49
~család, 324
~csoport, 322
~használat, 29, 157, 206, 232, 275
~isméltés, 102
~játék, 309
~jelentés, 19, 251, 257
~jelentéstan, 265
~lánc, 133
~összetétel, 286
~rend, 96, 285, 287
~szedet, 160
~szerkezet, 249
szociointerpretáció, 9, 13, 22, 23, 29, 204, 205, 222, 264, 310, 311, 317, 321
szociolingvisztika, 35, 250, 252, 254—258, 262, 264, 310, 311, 317, 321
szoftver, 118—120, 123
szokás, 273
szókép, 194, 210, 286, 319
szókészlet, 25, 27, 50
szókincs, 25, 27, 206, 263, 280, 327
szólam, 96, 277
szólás, 269, 287
szomszédsági pár, 320
szonáta(forma), 92, 96, 105, 112
szonett, 154, 156, 157, 309, 326
szónoklat, 266
szórás, 39, 45, 67—70, 74
szóródás, 39, 45, 51, 67, 74

- szótag, 154, 291, 326
szótan, 198
szótár, 118, 170, 239, 315, 323, 324, 327
szöveg, 9—11, 13—18, 22—30, 35—72, 74—78, 82, 93, 115—118, 122, 124, 127, 131—135, 137, 140—149, 154—156, 160—173, 176—180, 191—201, 204—219, 223—226, 228—235, 238, 241, 245—266, 268, 269, 272—277, 281—289, 291—308, 311—314, 322—324, 326, 327
beszélt nyelvi~, 223
célnyelvi~, 311, 313
diplomáciai~, 252
élfelnyelvi~, 195, 275
forrásnyelvi~, 311
hiedelem~, 274
multimediális~, 165, 238, 247
politikai~, 263
tudományos~, 116, 196, 206, 222, 251, 260
a ~ hangos megjelenítése, 266
~alkotás, 9, 16, 17, 25, 26, 30, 146, 147, 211, 223, 252, 256, 257, 265, 266, 279, 281, 297, 298, 311, 315, 316
~alkotó, 18, 20, 23—26, 28, 40, 61, 67, 203, 259, 296
~analízis, 317
~architektonika, 234
~bázis, 242
~befogadás, 147, 223, 298, 316
~befogadó, 24, 203, 205
~család, 170, 171
~csoport, 36, 38, 66, 67, 70
~egész, 147, 148
~egység, 59, 90, 116—118, 170, 178, 305
~előzmény, 82, 84
~elem, 60, 66, 206, 287
~értés, 311
~értelmezés, 205, 302, 316
~explicáció, 241
~fajta, 274, 311, 315
~felépítés, 325
~feldolgozás, 17
~felfogás, 293, 294
~fogalom, 147
~fonetikai eszköz(ök), 266
~halmaz, 167, 169, 212, 230
~idő, 297
~interpretáció, 218, 268
~jelentés, 90, 251
~környezet, 286
~központú szemlélet, 249
~megformáltság, 231, 233, 234
~minőség, 296, 297
~minta, 315
~modell, 293
~mondás, 280, 282
~összetevő, 214
~rész, 19, 166, 177, 179, 180, 211, 246, 275, 323
~részlet, 11, 15, 18, 27, 177, 178, 305
~sajátosság, 146
~struktúra, 206, 232, 241, 246, 256, 324
~szerkesztés, 206, 232, 233, 254
~szervezés, 194
~szervező elv, 147, 149, 150, 297
~szerveződés, 116, 177, 179
~szerűség, 191, 211, 213, 306
~szint, 314, 315
~szintaxis, 195
~szó, 49, 50, 54, 76
~tömb, 179
~tulajdonosság, 325, 327
~váz, 43, 44
~vehikulum, 128, 222, 225—228, 234—236
szövegösszefüggőség, 46, 47
szövegelemzés, 148, 205, 288
folklorisztikai-szemiotikai~, 268
szövegelmélet, 145—149, 171, 193, 196—199, 243, 244, 247, 250, 256, 293, 294, 300
kotextuális~, 237, 244, 246
szöveggenerálás, 154
szöveggrammatika, 178, 196, 239, 241, 243—245, 249, 250, 265
lexiko-funkcionális~, 243
nem fix linearitású~, 242, 246
szövegkompetencia, 294
szövegkutatás, 302
szövegmegeközelítés, 189, 212
szövegmondat, 132, 135, 136, 174, 210, 242, 302, 305
szövegnyelvészet, 90, 103, 196—198, 207, 237—239, 243, 249—253, 260—264, 297
kontrasztív~, 311
szövegpragmatika, 178, 250, 256, 296
szövegség, 115—118, 206, 213, 223, 252, 253
a ~ kritériumai, 117
szövegsemantika, 35, 243, 249—251, 256, 257, 262, 296
szövegsemiotika, 196, 201
szövegyszerkesztő, 122
szövegyszerkezet-világszerkezet, 197, 217, 305
szövegtypus, 9, 21, 173, 191, 199, 202, 206, 213, 219, 222, 226, 228, 258, 260, 261, 272, 274, 275, 280, 281, 313—315, 327
szövegten, 15, 18—20, 23, 24, 27, 35, 89, 145, 146, 173, 176, 178, 189, 190, 193—206, 216—219, 229, 232, 233, 237, 238, 249—265, 275, 276, 306, 307, 309, 314, 315
szövegtypológia, 206, 232—234, 294
szövegvilág, 67, 68, 261
szövegvizsgálat, 196, 199, 205—207, 232, 249
szubvilág(alkotó elem), 82, 83, 175, 185, 303—304
szünet, 60, 281, 326

szürrealizmus, 160, 251
szüzsé, 66, 70

tagmondat, 136, 176, 189, 305
tájékoztató, 284
tárca, 319
tárgymutató, 116
társalgás, 315, 320
 ~elemzés, 317
 ~i alapelv(ek), 320
társas érintkezés, 320
tartalom, 148, 149, 202, 298
tartalomjegyzék, 116
tautogramm, 325
teljes nem lineáris szabadság, 162
téma, 9, 24, 67, 93, 102, 117, 122—124, 186, 285, 286, 297
téma-réma, 244, 260, 297
temporalitás, 179
tényállás(-konfiguráció), 179, 182, 191
tényállásleírás, 182, 184, 185, 303, 304
természetes nyelv, 24, 197
terminológia, 257
télelmondat, 103
textúra, 35—37, 46—54, 72
textológia, 146, 190, 193, 196, 224, 314
textualitás, 191, 296
thesaurus, 244
tipográfia, 40, 57, 227, 317
tipológia, 103, 328
tónus, 92
torlasztás, 93
többértelműség, 16
többletjelentés, 93, 103
többszólamúság, 90, 105, 111
töltelékzó, 275, 285
tömb, 136, 179, 260
tömbösödés, 173—179, 260
tömegkommunikáció, 279, 280, 283—286
történeti nyelvtan, 218
transzformációs fordítói modell, 312
transzformációs grammatika, 197, 238, 244, 250
transzformációs modell, 241, 246, 311, 312
transzpozíció, 286
tudásrendszer, 170, 171, 185, 186, 307
tudományelmélet, 190, 197, 199, 237, 250, 264
tudományfilozófia, 250
tulajdonjel, 268, 269

újkritika, 146

ütemegyenlőség, 277
üzenet, 298, 215, 317

vágás, 281
válasz, 82, 87

választás, 14, 24
variáció, 18, 99, 104, 286, 297
variáns, 95, 103, 105, 135, 269, 298
vehiculumstruktúra-relátumstruktúra-elmélet, 303
vehikulum, 131—133, 137, 140, 197, 210, 217, 219, 222, 224, 226, 227, 230, 234, 235, 307, 308
 multimediális ~, 221
vehikulum-ímágó, 219, 224, 230, 307
vehikulumszerkezet-relátumszerkezet, 217
vendégszöveg, 10
verbális,
 ~elem, 216
 ~szöveg, 167, 169, 245, 255
vers,
 ~elmélet, 290
 ~forma, 290
 ~generálás, 155—157, 159
 ~hangtan, 290
 ~hangzás, 89
 ~kompozíció, 89
 ~mondat, 288
 ~mondattan, 288
 ~rajz, 198
 ~ritmus, 290
 ~struktúra, 89, 91
 ~szerkesztés, 103
 ~szerkezet, 89, 90, 104
 ~szerveződés, 92
 ~típus, 103, 104
 ~világ, 93
 ~zene, 90
 periodikus ~, 103
verstan, 156, 157, 211, 276, 290, 291
 ~i szerkezet, 156
vezércikk, 206, 222
világalkotó, 182
világfragmentum, 217, 307
világkép, 149
világmodell, 294
világstruktúra, 256
világszerkezet, 217
virtuális,
 ~jelentés, 169
 ~realitás, 153, 169, 170
 ~tapasztalatszerzés, 170
 ~an reális, 169
visszacsatolás, 17
viszonyfajta, 173, 305
viszonyzó, 18
vízió, 90
vizuális költészet, 198
vizuális szövegelmélet, 198, 226
vonzat, 139, 175

zárlat, 112
zene, 90, 92, 93, 96, 105, 169

zeneelmélet, 92, 96, 103
zenei,
~ elem, 221, 225
~ jel, 226
~ kompozíció, 92
~ motívum, 260

~ szerkesztés, 92
~ szerkezet, 92
zeneimitáció, 59
zeneiség, 92
zenetudomány, 253